

Politik Bilim

Sanayide İşimiz Allah'ın İznine Kaldı...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Dikkatlerimiz son haftalarda Başbakanın eğitim-öğretimi imam-hatipleştirmeye yönelik karşı-atılımına odaklandı. Bir an başınızı kaldırıp, şu sıralar sanayide işler nasıl gidiyor, dersenez...

20 Eylül 2012 tarihli Milliyet'te yer alan, Mithat Yurdakul imzalı ve "Yerli oto için hâlâ babayiğit bulamadık" başlıklı haberi kesip ayırmıştım. O habere göre, Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan demiş ki:

"Otomotivde dış ticaret açığı verilmeye başlayınca Sayın Başbakanımız, 'Ben yerli otomobil yatırımcısı bir **babayiğit arıyorum** [atç.]" demişti. Şu ana kadar **babayiğit bulamadık**. [atç.] ...Otomotiv sektörü bizim başımızın tacı... Ancak otomobil sektöründe Türkiye ithalat bağımlısı. 100 dolarlık bir otomobil yapmak için 56 dolarlık dış ürün almak zorundasınız. Türkiye otomotiv sektöründe Avrupa'da önemli bir yere gelmişken 6 milyar dolar her sene motor ithalatına para ödeyen bir ülke. Sebebi çok basit. **Türkiye'ye otomobil sektörüne lisans verenlerin hepsi Türkiye'ye hamallık görevi vermiş**. [atç.] Motor teknolojisinin üretimini vermemiş. Ümit ediyoruz ki Türkiye inşallah 2023'e kadar sadece otomobilini değil, kendi uçağını, helikopterini yapacak bir ülke olacaktır **Allah'ın izniyle**. [atç.]

Bakanın söylediği özetle şu: **Sanayide işimiz babayiğit bulmaya kalmıştı; şimdi Allah'a...** Diyelim, otomotivle ilgili o söz başbakanınızın ağzından çıkınca bunu 'emr-i âli' saydınız; bu olur mu olmaz mı hiç incelemeden 'babayiğit' aramaya çıktınız. Peki ama, şimdi siz Sayın Bakan, 'otomobili, uçağı, helikopteri', sanayinin bütün işlerini Allah'ın iznine bağlamadan önce de mi, zahmet edip hiçbir araştırma yaptırmadınız?

Okuyucularım anımsayacaklardır; firmaların sınaî ARGE yatırım harcamalarını 2004'ten beri yayımlayan Avrupa Komisyonu'nun, 2010 ARGE harcamalarını esas alan son yayınında (**The 2011 EU Industrial R&D Investment Scoreboard**'ta) ortaya koyduğu firmalar arası sıralamalara 20 ve 27 Nisan'da, bu köşede birlikte göz atmış ve 'Sanayi firmalarımızın, ARGE faaliyetleri açısından dünyadaki yeri nedir?' sorusunu yanıtlamaya çalışmıştık.

O yayında, 'eşik değer' kabûl edilen yaklaşık 30 milyon Avro'nun üzerinde yıllık ARGE harcaması olan 1000 AB firması ile başka ülkelerden 1000 firmaya ilişkin veriler değerlendirilip, bu firmalar iki ayrı liste hâlinde kendi aralarında sıralanmış ve bir de, iki liste birleştirilerek, 1400 firmalık bir dünya sıralaması yapılmış ve ilk yüze girenlerle ilgili bilgilere yer verilmişti.

AB ülkeleri dışarıda tutularak yapılan sıralamada, yine anımsayacaksınız, Türkiye dört firmayla yer almıştı: **Koç**, 2010 yılındaki 117,94 milyon Avro'luk ARGE harcamasıyla (Arçelik'e ait olsa gerek) 396'ncı sırada; **TOFAŞ** 58,01 milyon Avro ile 671; **Vestel Elektronik** 55,99 milyon Avro ile 692; **Ford Otomotiv** de 40,11 milyon Avro ile 879'uncu sıradaydı. AB ülkelerini de içine alan 1400 firmalık dünya sıralamasında kaçınıcı gelmiştik; yayında o listeye yer verilmediği için bunu bilemiyorum ama, bizimkilerin öyle bir sıralamada çok daha gerilere düştüğünden şüpheniz olmasın.

Bakan söze, otomotivde arayıp da bulamadıkları babayiğitlerden girdiğine göre, biz de TOFAŞ ve Ford Otomotiv'i ele alalım ve söz konusu yayının verilerine dayanarak küçük bir karşılaştırma yapalım: Dünya sıralamasında ilk 50'ye giren AB firmalarından 5'i; AB dışı

ülke firmalarından da 6'sı otomobil ve parçaları sanayiindedir... Ve o yayından biliyoruz ki, ilk 50'ye giren firmaların hepsinin yıllık ARGE harcaması 2 milyar Avro'nun üstündedir. Oysa, TOFAŞ'ın ARGE harcaması 58,01 milyon; Ford Otomotiv'inki 40,11 milyon Avro'dur! Bu ikilinin sermaye yapıları da malûm... Şimdi söyler misiniz; hangi ARGE gücümüzle kendi markamızı ortaya koyup dünya pazarlarında nasıl tutunacağız? Allah bize bu izni neyimize güvenerek verecek?

CBT, 12 Ekim 2012